

EU เตรียมเก็บภาษีคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (CBAM) ในปี ๒๕๖๗

EU เตรียมเสนอร่างเอกสาร ‘Fit to ๕๕’ เพื่อเป็นแนวทางในการบรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gases: GHG) ร้อยละ ๕๕ ภายในปี ๒๕๗๓ ตามนโยบาย EU Green Deal ซึ่งครอบคลุมมาตรการจัดเก็บภาษีคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism : CBAM) ต่อที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC COP ๒๖) ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ และคาดว่าจะมีผลใช้บังคับในปี ๒๕๖๗

นายรัชชญาณัน พล อภิมนตรีเดชบุตร รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เปิดเผยว่า สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงบรัสเซลส์ ได้รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับชุดข้อเสนอ ‘Fit to ๕๕’ เพื่อให้ทุกภาคส่วนในระบบเศรษฐกิจของ EU สามารถดำเนินการร่วมกันในการบรรลุเป้าหมายการปล่อย GHG ร้อยละ ๕๕ ภายในปี ๒๕๗๓ ได้อย่างเป็นธรรม คุ่มค่า และแข่งขันได้ โดยข้อเสนอดังกล่าวมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ภาคการขนส่ง : ตั้งแต่ปี ๒๕๗๘ รถยนต์ใหม่จะมีการปล่อย GHG เป็นศูนย์ และการขนส่งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ จะต้องมาอยู่ในระบบซื้อขายคาร์บอน

๒. การปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ ๓ : ห่วงโซ่อุปทานทั้งระบบ ซึ่งครอบคลุม การขนส่ง พลังงาน การก่อสร้าง การจ้างงาน เป็นต้น จะต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายข้างต้น ซึ่งมาตรการ CBAM จะช่วยให้การแข่งขันทางธุรกิจภายใน EU ดำเนินไปอย่างเป็นธรรม

๓. ระบบพลังงานสะอาด : จะส่งผลให้เกิดการเพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียนมากขึ้นถึง ร้อยละ ๔๐ เช่น ภาคอุตสาหกรรมและการขนส่งจะต้องมีการใช้ไฮโดรเจนเพิ่มขึ้น การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น รวมถึงการกำหนดภาษีขึ้นต่ำสำหรับสินค้ากลุ่มพลังงาน เช่น ระบบทำความร้อน และระบบขนส่ง

๔. การปรับปรุงอาคาร : การตั้งเป้าหมายจำนวนพื้นที่/อาคาร ที่ประเทศสมาชิกต้องปรับปรุงเพื่อลดการใช้พลังงานทำความร้อน ความเย็น และการเพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียนในอาคาร

๕. การดูแลธรรมชาติ : การฟื้นฟูป่า พื้นดิน พื้นที่ชุ่มน้ำ ป่าพรุ เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นวิธีที่จะช่วยดูดซับคาร์บอนได้ที่ประหยัดและรวดเร็ว

๖. การสร้างพันธมิตรในเวทีระดับโลก : การทำงานร่วมกับประเทศอื่น ๆ ที่มีเป้าหมายเดียวกัน เพื่อช่วยลดการปล่อย GHG การใช้ประโยชน์จากการลงทุนทางเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนของ EU ที่ทำให้เกิดการสร้างผู้เชี่ยวชาญและการพัฒนาสินค้าที่เกี่ยวข้อง

นายรัชชญาณัน พลฯ กล่าวเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันประเทศใน EU เริ่มมีแนวโน้มใช้มาตรการ CBAM เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในจากสินค้านำเข้าที่ผลิตจากประเทศที่มีกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมเข้มเข้มน้อยกว่า โดยเห็นว่า CBAM สอดคล้องกับกฎระเบียบ WTO นอกจากนี้ ประเทศอื่น ๆ เช่น สหรัฐอเมริกา และแคนาดา เริ่มมีแนวโน้มที่จะใช้มาตรการ CBAM ด้วย เนื่องจากเล็งเห็นว่า ระบบเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำจำเป็นต่อสุขภาพ ความปลอดภัย และเศรษฐกิจ ซึ่งประเทศที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากมาตรการ CBAM และต้องเสียภาษีคาร์บอนสูง ได้แก่ รัสเซีย ตุรกี และจีน อย่างไรก็ตาม ในส่วนของประเทศไทย โดยเฉพาะผู้ประกอบการระหว่างประเทศ ควรติดตามความคืบหน้าเกี่ยวกับนโยบายการจัดทำระบบ CBAM ของประเทศคู่ค้าอย่างใกล้ชิดเพื่อประเมินผลกระทบทางการค้า และนำไปพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ และกระบวนการผลิตต่าง ๆ ที่ช่วยลดอัตราการปล่อยคาร์บอน เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศต่อไป
